

Huvudman

Vintertullsskolan i Stockholm AB
torvid.hafstrom@vintertullsskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vintertullsskolan, belägen i Stockholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vintertullsskolan i Stockholm AB att senast **onsdag den 10 januari 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande: lärares behörighet och anställningsform, garanterad undervisningstid, undervisning utifrån aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning, betyg efter prövning och betygskatalog.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vintertullsskolan i Stockholm AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen [2010:800]. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vintertullsskolan i Stockholm AB ska vidta följande åtgärder

Lärares behörighet och anställningsform

1. Inför läsåret 2023/2024 annonsera och rekrytera för legitimerade och behöriga lärare i idrott och hälsa, slöjd, bild samt hem- och konsumentkunskap. Dokumentation av annonsering ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2024. (2 kap. 13 § skollagen)

2. Se till att endast lärare med legitimation anställs utan tidsbegränsning vid nyrekrytering av lärare. (2 kap. 20 § skollagen)

Garanterad undervisningstid

1. Se till att rektorn organiserar och schemalägger undervisningen i slöjd och musik så att eleverna får sin garanterade undervisningstid om totalt 140 timmar i slöjd respektive 80 timmar i musik under årskurs 7-9. Huvudmannen ska inkomma med timplan för Vintertullsskolan senast i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2024. (9 kap. 3 § skolförordningen [2011:185], bilaga 1 till skolförordningen)

Betyg efter provning

1. Se till att betyg efter provning dokumenteras i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att dokument om provning ska innehålla dokumentnamnet betyg efter provning och att dokumentet ska innehålla uppgifter om skolform, skolenhetskod, kolumn för ämnen där det anges det eller de ämnen som genomgått provning, rasterad vänsterställd kolumn för betyg där betyg i respektive ämne anges samt information om hur betygen betecknas. (10 kap. 23 § skollagen, 5-7 och 10 §§ Skolverkets föreskrifter om utformningen av betyg efter provning i grundskolan och specialskolan [SKOLFS 2016:16])
2. Se till att dokumentationen om betyg efter provning signeras av rektorn samt förses med ett namnförtydligande. (10 kap. 23 § skollagen, 6 kap. 22 § skolförordningen, 9 § SKOLFS 2016:16)

Betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. (6 kap. 10 § skolförordningen samt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123])
2. Se till att registrering i betygskatalog om att ett ämne inte har lästs på grund av anpassad studiegång endast görs i de fall där rektorn beslutat om anpassad studiegång i ämnet. (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen, 11 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog)
3. Se till att det framgår i betygskatalogen ifall ett betyg beslutats efter provning. (9 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog)

Undervisning utifrån ämnes syfte och centrala innehåll samt tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler

1. Se till att skolenheten för undervisningen i kemi har lokaler och utrustning som möjliggör att experiment och laborationer på ett säkert sätt blir centrala inslag i utbildningen (2 kap. 35 § skollagen, SKOLFS 2010:37, Lgr 22. 5 Kursplan, 5.11 Kemi).
2. Se till att skolenheten för undervisningen i slöjd har lokaler och utrustning som möjliggör att hantering av trä, metall, verktyg och maskiner, samt andra jämförbara praktiska moment på ett säkert sätt, blir centrala inslag i utbildningen för samtliga elever på skolan (2 kap. 35 § skollagen, SKOLFS 2010:37, Lgr 22. 5 Kursplan, 5.17 Slöjd).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Vintertullsskolan i Stockholm AB avseende brister rörande anpassad studiegång. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser distansundervisning som särskilt stöd på entreprenad, plan mot kränkande behandling, extra studietid, tillgång till elevhälsa, språkval, utredning av frånvaro samt att undervisningen bedrivs under ledning av lärare.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se , eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:7955) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Vintertullsskolan, belägen i Stockholms kommun. Skolenheten är en resursskola och har cirka 43 elever som alla har haft långvarig eller omfattande frånvaro. Delar av Skolinspektionens utredning har fokuserat på elever som studerar i en grupp för elever med omfattande frånvaro som kallas återskolningsgruppen.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vintertullsskolan följer gällande bestämmelser om lärares behörighet och anställningsform,

garanterad undervisningstid, undervisning utifrån aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning, betyg efter provning, betygs katalog, , anpassad studiegång, distansundervisning som särskilt stöd på entreprenad, plan mot kränkande behandling, extra studietid, tillgång till elevhälsa, språkval, utredning av frånvaro samt att undervisningen bedrivs under ledning av lärare. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 9 november 2022 och 10 november 2022. Ett kompletterande besök med tillhörande digitala intervjuer med fokus på kemi och slöjd och dess lokaler genomfördes den 11 och 13 januari 2023. Skolinspektionen genomförde en digital intervju den 21 april 2023 med en pedagog från Larnox särskilt stöd AB som arbetat med skolans elever. Skolinspektionen genomförde ytterligare ett kompletterande besök på skolan den 26 april 2023 och intervjuade då en lärare med ansvar för återskolningsgruppen samt rektorn. Skolan har bytt rektor mellan Skolinspektionens besök i november 2022 och april 2023.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat: samtliga aktuella åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång varav sju av dessa togs in; skolans plan mot kränkande behandling; betygs kataloger för aktuella elever; terminsplaneringar i slöjdämnet och de naturorienterande ämnena; anställningsavtal, skolans timplan, avtal med Larnox samt rapporter från Larnox. All hänvisning till elever på Vintertullsskolan följer den lista som den dåvarande rektorn inkommit med (Elevnyckel 2023-02-09).

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Lärares behörighet och anställningsform

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen och rektorn har lämnat information om lärarnas legitimationer, behörigheter, anställningsformer, samt vilka ämnen och årskurser respektive lärare

undervisar i, till Skolinspektionen. Myndigheten har också tagit del av aktuella scheman för samtliga klasser på skolan. Vid granskning av dessa dokument noterar Skolinspektionen att undervisningen i ett flertal ämnen bedrivs av lärare som helt saknar legitimation. Det framgår också att vissa lärare förvisso har legitimation för undervisning i några ämnen, men undervisar i ämnen där de saknar behörighet. I ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd, bild och idrott och hälsa bedrivs undervisningen i alla klasser av lärare som saknar legitimation och det finns inte någon lärare på skolan med behörighet i dessa ämnen. I teknik, kemi och biologi undervisar en lärare som saknar behörighet i dessa ämnen men som har legitimation för gymnasiet med behörighet i fysik. Det finns på skolan en legitimerad och behörig lärare i de naturorienterande ämnena, men denna lärare arbetar enbart med vissa elever i skolans återskolningsgrupp.

I intervju med rektorn i november 2022 framkommer att skolan under läsåret 2021/2022 annonserade efter en lärare i matematik och naturorienterande ämnen och anställde under vårterminen 2022 en lärare på den tjänsten. Rektorn uppger att hen inte har annonserat efter legitimerade lärare i idrott och hälsa, bild, slöjd och hem- och konsumentkunskap inför innevarande läsår eftersom dessa två lärare enligt rektorn omfattas av undantagsregler och studerar Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU).

I intervju med lärarna i november 2022 framkommer att läraren som undervisar i bild, slöjd och hem- och konsumentkunskap är under utbildning och endast saknar examensarbetet.

Skolinspektionen har begärt in studieintygen för dessa lärare. Intyg för slöjdlärarens utbildningsplats inkom och det framkom att den läraren ej har varit inskriven på KPU-utbildningen sedan våren 2020. Denna lärare har fått ett visstidsavtal fyra läsår i rad. Läraren i idrott och hälsa är olegitimerad och tillsvidareanställd sedan tjugo år, enligt rektorn. Hen undervisar även i engelska. Denne lärare har ansökt och fått plats på Stockholms universitet vårterminen 2023 för att påbörja sin VAL-utbildning. (VAL står för Vidareutbildning av lärare.) Huvudmannen uppger i synpunkter på Skolinspektionens protokoll att läraren i frågan är antagen till VAL, men har av personliga skäl tagit en paus i sin utbildning.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervis-

ningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser modersmål. (2 kap. 18 § skollagen.)

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, med undantag från 2 kap. 13 §, meddela föreskrifter om en försöksverksamhet med tidsbegränsade anställningar av personer som 1. ska bedriva undervisning som lärare i skolväsendet i ett eller flera ämnen där det råder brist på legitimerade och behöriga lärare, 2. har ämneskunskaper som motsvarar de ämneskunskaper som krävs för en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnen som personerna ska bedriva undervisning i, och 3. genomför en kompletterande pedagogisk utbildning för att uppnå en behörighetsgivande lärarexamen i det eller de ämnena. (2 kap. 22 b § skollagen.)

I fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare eller förskollärare i skolväsendet gäller, utöver bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd, att den som ska bedriva undervisning 1. enligt 2 kap. 18 § får anställas för högst ett år i sänder, och 2. inom ramen för en sådan försöksverksamhet som avses i 2 kap. 22 b § får anställas för högst två år. I fall som avses i punkt 2 får anställningstiden förlängas till högst tre år, om det finns särskilda skäl. (Skollagen 2 kap. 21 §)

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att eleverna vid Vintertullsskolan inte får undervisning av behöriga och legitimerade lärare i samtliga ämnen. I flera ämnen undervisar lärare som saknar legitimation. I flera andra ämnen bedrivs undervisningen av lärare som förvisso har legitimation, men inte för de aktuella ämnena och/eller årskurserna. Trots detta har huvudmannen och rektorn inte annonserat efter legitimerade och behöriga lärare i samtliga ämnen där det saknas legitimerade lärare inför innevarande läsår. Huvudmannen har åberopat att undantagsregler från kravet på att rekrytera behörig personal gäller för två lärare utifrån att de genomgår kompletterande pedagogisk utbildning. Skolinspektionens utredning visar dock att lärarna ifråga inte aktivt genomgår utbildning vid tiden för Skolinspektionens tillsyn. Skolinspektionen bedömer därför att undantagsreglerna för lärare som genomgår kompletterande pedagogiska utbildningar inte är tillämpliga. Utredningen visar också att huvudmannen tillsvidareanställt en lärare som saknar legitimation.

Vintertullsskolan i Stockholm AB:s verksamhet vid Vintertullsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att eleverna ska ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare samt tillsvidareanställning av lärare som saknar legitimation.

Om elever inte ges undervisning av legitimerade lärare riskerar de att inte få den kvalitativa undervisning de har rätt till och riskerar på så sätt att inte nå de

betygskriterier som minst måste uppfyllas och på sikt inte nå målen för utbildningen.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att eleverna har 36 veckors undervisning under läsåret och rektorn delar upp läsåret i 18 veckor vardera för höst- och vårterminen. Därefter läggs elevernas scheman i så kallad blockläsning. Det framgår av skolans timplan att eleverna får lika många timmar i bild som i slöjd över årskurserna 7-9, vilket lärarna och rektor bekräftar i intervjuer i november 2022. Eleverna berättar i intervju att de upplever att de får för lite undervisning i slöjd, musik och hem- och konsumentkunskap. Slöjd och bild läses i block, vilket innebär att eleverna termin 1 får bild, sedan textilslöjd under termin 2, bild under termin 3 och till sist trä- och metallslöjd under termin 4. I elevernas scheman står ”bild/slöjd”.

Enligt skolans timplan för läsåret 2022/2023 framgår att eleverna ska läsa 100 timmar bild och 140 timmar slöjd. Av skolans timplan framgår dock även att huvudmannen har fördelat ut 55 minuter undervisning per vecka vardera i årskurs 7 och 8 samt 85 minuter per vecka i årskurs 9 vilket innebär att eleverna under hela högstadiet får 120 timmar undervisning vardera i slöjd och bild.

Av skolans timplan för läsåret 2022/2023 framgår att eleverna ska läsa musik 80 timmar under högstadiet och att huvudmannen har fördelat ut detta så att elever i årskurs 7 och 8 ska få 60 minuter undervisning vardera per vecka och att elever i årskurs 9 ska få 50 minuter per vecka. I intervjuer i april 2023 uppger rektorn samt den ansvariga läraren för skolans återskolningsgrupp för elever med omfattande frånvaro att eleverna i återskolningsgruppen inte får undervisning i musik. Vid kontroll av ett urval av skolans beslut om anpassad studiegång från november 2022 och mars 2023 framgår att en elev från återskolningsgruppen fått beslut om anpassad studiegång där musikämnet anpassats bort i sin helhet, men att det även finns åtminstone fyra elever under höstterminen 2022 och fem elever under vårterminen 2023 som inte fick undervisning i musik men som saknat beslut om att anpassa bort undervisningstiden i musik.

Rättslig reglering

Grundskolan ska ha nio årskurser, som indelas i lågstadium, mellanstadium och högstadium. Utbildningen i varje årskurs ska bedrivas under ett läsår, som består av en hösttermin och en vårtermin. (10 kap 3 § skollagen.) Undervisningen ska omfatta följande ämnen: bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterade ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterade ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk, och teknik. Härutöver ska det som ämnen finnas moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval och, för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål. (10 kap. 4 § skollagen.)

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 5 § skollagen). Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (9 kap. 4 § skolförordningen).

Av bilaga 1 till Skolförordningen framgår bland annat att elever på högstadiet ska få 100 timmar undervisning i bild, 140 timmar i slöjd, samt 80 timmar i musik.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Vintertullsskolan och dess huvudman inte ger eleverna en utbildning som omfattar den undervisningstid som ska ingå i respektive ämne. Alla elever får inte 140 timmars undervisning i slöjd eller 80 timmar musik som författningarna kräver, under högstadiet.

Om eleverna inte ges den undervisningstid de har rätt till riskerar de att inte nå de betygskriterier som minst ska uppnås.

Att huvudmannen och rektorn organiserat utbildningen på sådant sätt att eleverna inte får rätt antal lektioner i flera ämnen strider mot författningarnas krav och försämrar elevernas möjlighet att nå målen för utbildningen. Det är därför av vikt att huvudmannen vidtar åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Undervisning utifrån aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid Skolinspektionens observationer på Vintertullsskolan framgår att skolan är inrymd i bottenplanet av en bostadsrättsförening i ett tätbebyggt bostadsområde på Södermalm i Stockholm. Det finns inte någon skolgård, idrottssal, musiksall, laborationssall för de naturvetenskapliga ämnena, bildsall eller slöjdsall. Det går 43 elever på Vintertullsskolan och huvudmannen har delvis löst lokalfrågan genom att hyra in sig i en närbelägen idrottssall, vilket skolan har visat med inlämnat hyresavtal.

Undervisning i ämnet slöjd

I den lokal som skolan kallar ateljén och som används för slöjd och bild, finns ett bord med fyra sittplatser samt två hyvelbänkar. På en hylla finns fyra symaskiner. Läraren i slöjd och bild uppger att det inte finns plats för en hel klass. Läraren och biträdande rektorn visar en del verktyg som finns i skåpen, bland annat "träsnidarverktyg". I ett angränsande förråd visar biträdande rektorn ett litet materialförråd med elektriska sågar, skruvdragare, bormaskiner och material. Läraren uppger att skolan även har ett större förråd med mer material och verktyg, som hämtas när läraren beställer det. Det finns inget virkesförråd på skolan, utan material köps in löpande efter behov. Det kan vara plankor, rundstavar eller annat enligt läraren. Det händer att eleverna följer med till ett byggvaruhus eller en textillaffär för att

lära sig hur det går till, berättar läraren. På frågan om skolan har tillgång till de maskiner som behövs, svarar en lärare att det finns många handverktyg i de praktisk-estetiska ämnena, och några elektriska. Läraren lägger till att skolan inte har någon maskinpark. Läraren uppger dock att hen bedömer att skolan kan genomföra allt centralt innehåll i de praktisk-estetiska ämnena med de maskiner skolan har.

Eleverna berättar i intervju i november 2022 att den maskin de har fått använda i slöjden är symaskin och de kommer inte ihåg om det skulle finnas andra maskiner i slöjden.

Undervisning i ämnet kemi

De naturorienterande ämnena samt teknik undervisas i något av de tre hemklassrummen. Förrådet för material och utrustning för de naturorienterande ämnena finns i ett skåp i ett bokförråd i april 2023 och där finns mätglas, brännare, mikroskop, små gasolflaskor med mera. Rektorn lämnar in ett fotografi på innehållet i no-skåpet till Skolinspektionen i samband med de kompletterande intervjuerna i april 2023. Den biträdande rektorn visar utredarna att eleverna kan använda elevtoaletten i uppehållsrummet när de ska göra no-uppgifter som kräver vatten.

Eleverna i årskurs 8 och 9 berättar i intervju i november 2022 att de genomfört en laboration med vatten och salt samt ett experiment där de mätte el i skolans lokaler.

Läraren i naturorienterande ämnen berättar att eleverna har laborationer minst en gång per ämne och år, i och med att eleverna blockläser de naturorienterande ämnena. På fråga om läraren får med allt centralt innehåll uppger läraren att det även sker demonstrationer och andra praktiska undersökningar. I årskurs 7 genomförde läraren två laborationer i "grundläggande kemi", vilket enligt läraren är enkel "bas-kemi", hur saker är uppbyggda. Läraren berättar angående laborationer att hen har använt ämnen som är helt ofarliga, vilket fungerat väl och säkert. På fråga hur man gör med "separationsmetoder" svarar läraren att man kan göra det genom demonstrationer. Och avseende när eleverna får göra systematiska undersökningar exemplifierar läraren att det kan vara att undersöka om något innehåller socker eller salt genom att mäta vilken som leder ström och dra slutsatser.

Läraren uppger att om hen fick välja själv skulle det finnas en laborationssal på skolan, men att hen anser att med de små grupperna skolan har, fungerar det att ha no-undervisningen i de vanliga klassrummen. Däremot skulle det inte gå att ha tjugo elever samtidigt, förklarar läraren. Rektorn och no-läraren berättar att material och utrustning för no-undervisningen är under uppbyggnad. Läraren uppger att hen bedömer att hen har förutsättningar att ge en undervisning där eleven har möjlighet att prestera på A-betygsnivå. Läraren anser att det finns material för att visa kunskaper från E till A.

Den nytilträdde rektorn berättar i intervjun från april 2023 att no-läraren inte har sagt att hen saknar någon laborationssal, men vill köpa in mikroskop. Rektorn har observerat att läraren gör laborationer i klassrummen. Rektorn säger att hon litar

på att no-läraren när denne säger att hen kan genomföra alla moment som krävs i de centrala innehållen i no-ämnena. På frågan hur hon tänker om de centrala innehåll i kemi och slöjd som handlar om att träna på "de farliga momenten" för att eleven ska kunna arbeta säkert med dem, svarar rektorn att hon "tar med sig den frågan".

Rättslig reglering

I skollagen anges att det för utbildningen ska finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

För varje ämne finns en kursplan. Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte, centrala innehåll och betygskriterier (10 kap. 8 § skollagen, Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Lgr 22 (SKOLFS 2010:37), 5 Kursplaner).

Av kursplanen för ämnet slöjd framgår i det centrala innehållet för årskurs 7-9 att man i undervisningen ska arbeta med metall, textil, trä och andra material. Vidare ska undervisningen behandla verktyg, redskap och maskiner, hur de benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Vidare framgår att ämnet syftar till att eleverna ska ges möjligheter att utveckla kunskaper om arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor i samband med slöjdarbete. (Lgr 22, 5.17 Slöjd.)

Av kursplanen för ämnet kemi framgår att ämnet ska syfta till att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att genomföra systematiska undersökningar i kemi. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor om kemiska processer och materien med hjälp av egna systematiska undersökningar. På så sätt ska eleverna ges möjligheter att utveckla förståelse för att påståenden kan prövas och att kunskaper i kemi växer fram med hjälp av naturvetenskapliga arbetsmetoder. I det praktiska arbetet ska eleverna även ges möjligheter att utveckla färdigheter i att hantera material, utrustning och digitala verktyg.

I betygskriterierna för kemi i årskurs 9 anges att eleven ska kunna söka svar på frågor genom att utföra systematiska undersökningar på ett säkert och i huvudsak fungerande, fungerande eller väl fungerande sätt. I det centrala innehållet för årskurs 7-9 anges det att undervisningen ska omfatta separations- och analysmetoder, till exempel filtrering, fällning, pH-mätning och identifikation av ämnen. Avseende systematiska undersökningar framgår att undervisningen ska omfatta observationer och experiment med såväl analoga som digitala verktyg. Formulering av undersökningsbara frågor, planering, utförande, värdering av resultat samt dokumentation med bilder, tabeller, diagram och rapporter. (Lgr 22, 5.11 Kemi.)

Skolinspektionens bedömning

Undervisning i ämnet slöjd

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i undervisningen utifrån läroplanen då huvudmannen och rektorn inte har säkerställt att undervisningen på skolan behandlar hela det centrala innehållet i kursplanen för ämnet slöjd. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i lokaler och utrustning för undervisning i ämnet.

Av kursplanen framgår att undervisningen på högstadiet ska behandla hur maskiner används på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Utredningen visar att skolan inte har en träslöjdssal, undervisningen sker i ateljén. Läraren uppger visserligen att undervisningen omfattar allt centralt innehåll, men samtidigt uppger läraren att skolan har många handverktyg men inte någon maskinpark, vilket även bekräftats vid Skolinspektionens besök på skolan.

Enligt Skolinspektionens bedömning tillhandahåller inte skolan de lokaler och den utrustning som krävs för att eleverna efter avslutad kurs ska kunna använda maskiner med hänsyn till säkerhet och gällande föreskrifter, vilket är en del av ämnets centrala innehåll och även en förutsättning för att uppnå betyg i ämnet.

Undervisning i ämnet kemi

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i kemi inte följer ämnets syfte och inte omfattar allt centralt innehåll för ämnet. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i lokaler och utrustning för undervisning i ämnet.

Av kursplanen framgår att ämnet syftar till att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla förmåga att genomföra systematiska undersökningar i kemi och att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att söka svar på frågor om kemiska processer och materien med hjälp av egna systematiska undersökningar. I betygskriterierna i årskurs 9 anges att eleven ska kunna söka svar på frågor genom att utföra systematiska undersökningar på ett säkert sätt.

Enligt Skolinspektionens bedömning tillhandahåller skolan inte en laborationssal med adekvat utrustning för att lärare och elever ska kunna genomföra observationer och experiment i kemin i enlighet med ämnets syfte och kursplanen i kemi.

Skolinspektionen bedömer att eleverna därmed inte får de förutsättningar som krävs för att utveckla sina kunskaper och förmågor för att på ett säkert sätt utföra systematiska undersökningar inklusive en säker hantering av laborativt material och kemikalier, vilket krävs för att uppnå betyg i ämnet. Enligt Skolinspektionens bedömning utgör det fåtal laborationer i ämnet som genomförs vid skolan inte praktiska moment och systematiska undersökningar i tillräcklig omfattning för att syftet med ämnet ska uppnås.

Om elever inte ges den kvalitativa undervisning de har rätt till riskerar de att inte nå de betygskriterier som minst måste uppfyllas och på sikt inte nå målen för utbildningen.

Betyg efter provning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Vintertullsskolans betygskataloger från december 2022 framkommer att elev 22 och elev 38 har fått terminsbetyg i engelska. Elev 38 hade enligt skolans närvarorapport och beslut om anpassad studiegång inte fått undervisning i ämnet. Elev 22 hade enligt skolans närvarorapport haft 100 procent giltig frånvaro hela höstterminen. I intervju i april 2022 uppger läraren för återskolningsgruppen att hen och skolans socialpedagog genomfört provning för betyg för elev 22 och 38.

I betygskatalogerna för höstterminen 2022 finns dock inte någon kommentar eller datum som indikerar att eleverna skulle ha fått dessa betyg efter provning.

Rektorn uppger i intervju i april 2023 att hon ser att skolan behöver tydliga rutiner för betyg efter provning.

Skolan inkommer i maj 2023 med beslut om provning från november och december 2022 för i engelska för elev 22 och 38 och även beslut efter provning för elev 38 i matematik och kemi samt för elev 22 i matematik. Besluten är inte utformade enligt Skolverkets föreskrifter om utformningen av betyg efter provning i grundskolan och specialskolan. Bland annat har dokumenten fel dokumentnamn och de saknar uppgift om skolform, skolenhetskod, kolumn för ämnen och rastrerad kolumn för betyg. Vidare har besluten skrivits under av den ansvariga läraren för återskolningsgruppen, istället för rektorn.

Huvudmannen inkommer i maj 2023 med en skriftlig rutinbeskrivning för skolans arbete med betyg efter provning. Av denna framgår bland annat att rektorn utser en ansvarig lärare som ska genomföra provningen. Vidare innehåller rutinbeskrivningen bland annat rutiner för om läraren som genomför provningen inte har undervisat eleven tidigare, rutiner avseende förberedelser, underlag, genomförande, examinationsformer och dokumentation. Enligt rutinerna ansvarar den ansvariga läraren för att dokumentera provningen, som utgör underlag för betygssättning och kan tillsammans med rektorn komma överens om hur dokumentationen bör utformas på ett ändamålsenligt sätt och vad den bör innehålla. Enligt rutinerna ska betyg efter provning framgå av betygskatalogen.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå provning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. (10 kap. 23 skollagen.)

Rektorn ska utfärda betyg efter provning. Om provningen avser hela utbildningen, får rektorn inte uppdra åt någon annan att utfärda slutbetyg. (6 kap. 22 skolförordningen.)

Enligt 3 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av betyg efter provning i grundskolan och specialskolan (SKOLFS 2016:16) ska betyg efter provning från grundskolan innehålla de uppgifter som framgår av föreskrifternas 5-10 §§ samt utformas enligt bilaga 1 till föreskrifterna.

Betyg efter provning ska innehålla ett dokumenthuvud. Dokumenthuvudet ska innehålla följande uppgifter: dokumentnamn: betyg efter provning, skolform: grundskolan eller specialskolan, datum för utfärdande, namn på skolenhet och namn på huvudman, Statistiska centralbyråns skolenhetskod, och efternamn och tilltalsnamn samt personnummer eller motsvarande på den som genomgått provning för betyg (fältet ska vara rasterat). (5 § SKOLFS 2016:16) Betyget efter provning ska innehålla en kolumn för ämnen. I kolumnen ska anges det eller de ämnen som den som genomgått provning för betyg har fått betyg i efter provning. (6 § SKOLFS 2016:16) Betyget efter provning ska innehålla en kolumn för betyg. I kolumnen ska betyg i respektive ämne anges. Betygsbeteckningarna ska vänsterställas. Kolumnen ska vara rasterad. (7 § SKOLFS 2016:16) Rektorn ska skriva under betyget efter provning. Underskriften ska ges ett namnförtydligande. (9 § SKOLFS 2016:16) Av betyget efter provning ska framgå information om hur betygen betecknas. Hur betygen ska betecknas framgår för grundskolan av 10 kap. 17 § skollagen. (10 § SKOLFS 2016:16)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det fanns omfattande brister i skolans i dokumentation av betyg efter provning från höstterminen 2022 avseende två elever. Förutom formella fel avseende dokumentets namn och innehåll har dokumentationen av beslut om betyg efter provning inte undertecknats av rektorn. Huvudmannen har inkommit med nya rutiner avseende ansökan om provning samt genomförande av provning. I dessa rutiner framgår dock inte att det bara är rektorn som får underteckna betyg efter provning eller att dokumentationen måste följa Skolverkets föreskrifter om utformningen av betyg efter provning i grundskolan och specialskolan. Huvudmannen behöver därför ytterligare utveckla sina rutiner och se till att de omfattar att rektorn ska underteckna samt att dokumentationen även i övrigt ska följa författningarnas krav.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betygskatalogerna från december 2022 saknar uppgift om vilken skolform katalogen gäller. En elev har fått betyget A i musik, utan att någon lärare har signerat det. I de naturorienterande ämnena och samhällsorienterande ämnena använder skolan två stjärnor (**) i stället för siffran 2 vid de ämnen som inte läses under innevarande termin utan blockläses en annan termin. Det har även förekommit att elever fått betyg efter provning utan att detta har noterats i betygskatalogen.

För vissa elever stämmer inte skolans beslut om anpassad studiegång från hösten 2022 överens med vilka ämnen som sedan har registrerats som reducerade i betygskatalogen.

Elev 38 skulle enligt skolans schema hösten 2022 läsa hem- och konsumentkunskap. I beslut om anpassad studiegång från november 2022 har flera ämnen anpassats bort men enligt beslutet gällde det inte hem- och konsumentkunskap. Eleven har under höstterminen 2022 registrerats som närvarande i undervisningen i hem- och konsumentkunskap under hela terminen. I skolans betygskatalog för höstterminen 2022 registrerades det dock att ämnet var bortreducerat genom beslut om anpassad studiegång, trots att beslut om detta inte har fattats av rektorn och trots att eleven varit närvarande i undervisningen.

Enligt beslut om anpassad studiegång från november 2022 för elev 10 skulle ämnena idrott och hälsa samt språk anpassas bort. I betygskatalogen för höstterminen 2022 registrerades det att även ämnena historia, musik, religion, teknik, fysik och geografi har anpassats bort.

Enligt beslut om anpassad studiegång från november 2022 för elev 31 skulle följande ämnen utgå helt: matematik, idrott och hälsa, språk, slöjd, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, teknik, hem- och konsumentkunskap samt engelska. Enligt beslutet skulle eleven läsa svenska. I betygskatalogen för höstterminen 2022 registrerades det dock att samtliga ämnen anpassats bort genom anpassad studiegång. Enligt skolans frånvarorapport för höstterminen 2022 ska eleven dock ha varit närvarande under 39 procent av de svensklektioner som fanns i elevens schema. Rektorn uppger i intervju i april 2023 att hon anser att det var fel att anpassa bort samtliga ämnen för eleven i dennes betygskatalog.

Angående varför besluten om anpassad studiegång inte stämmer med vad som registrerats i betygskatalogen hösten 2022 uppger läraren för återskolningsgruppen, som signerat betygen, i intervju i april 2023 att hon kan ha skrivit fel eller använt oklara formuleringar.

Huvudmannen inkommer i maj 2023 med information om att rektorn den 8 juni 2023 ska informera personalen om rutiner vid ifyllande och signering av betygskatalog. Fortbildningstillfället ska enligt huvudmannen beröra rutiner för vem som sätter betyg och skriver under betygskatalogen samt rutiner vid betygsättning då undervisande lärare saknar legitimation. Huvudmannen inkommer även med nya rutiner för betyg efter prövning där det framgår att betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. (3 kap. 14 § skollagen.)

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen. (10 kap. 15 § skollagen.)

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg för godkända resultat betecknas med A, B, C, D eller E. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med F. (10 kap. 17 § skollagen)

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. (6 kap. 10 § skolförordningen)

Om betyg inte har kunnat sättas enligt 10 kap. 18 skollagen, ska detta markeras med ett horisontellt streck i betygsdokumenten. (6 kap. 19 § skolförordningen.)

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123].)

En betygskatalog i grundskolan ska innehålla 1. Statistiska centralbyråns skolenhetskod, 2. skolform, 3. namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, 4. namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande, 5. namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg samt 6. namn på klass eller motsvarande (8 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog.)

En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. (9 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog)

I årskurserna 7–9 i grundskolan ska siffran 2 anges i ämnesblocken samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. (10 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog.)

Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen. (11 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i dokumentationen i skolans betygskataloger. I flera fall har det registrerats i betygskatalogen att en elev inte har läst vissa ämnen på grund av anpassad studiegång trots att detta inte stämmer överens med vad som har beslutats i elevens beslut om anpassad studiegång. Om det saknas underlag för betygsättning i ett ämne på grund av att eleven varit frånvarande, ska detta markeras med ett streck (-) i ämnet i betygskatalogen. Det är viktigt att dokumentationen om vad av undervisningen som har anpassats bort

är korrekt. Detta behövs för att elever och vårdnadshavare ska kunna följa upp att endast den undervisning som omfattas av beslut om anpassad studiegång tas bort.

Det saknas även uppgifter i betygskatalogen om att elever fått betyg i ämnen efter provning för betyg. I denna del har huvudmannen inkommit med nya rutiner som förtydligar att beslut om betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen.

Det är en allvarlig brist att ett betyg har beslutats för en elev i ämnet musik utan att någon lärare har signerat betyget. Betygssättning utgör myndighetsutövning och att betygen beslutas och dokumenteras på ett korrekt sätt är en fråga om rättssäkerhet för eleverna.

Huvudmannen har visserligen inkommit med uppgifter om att personalen ska få information om rutiner för betyg efter provning och rutiner vid ifyllande och signering av betygskatalog i juni 2023. Eftersom informationsinsatsen inte är genomförd kan Skolinspektionen dock inte bedöma om den kommer att vara tillräcklig för att avhjälpa bristerna i dokumentationen i skolans betygskataloger.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vintertullsskolan i Stockholm AB:s verksamhet vid Vintertullsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller lärares behörighet och anställningsform, garanterad undervisningstid, undervisning utifrån aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll samt tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning, betyg efter provning och betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Vintertullsskolan i Stockholm AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I november 2022 hade 18 av Vintertullsskolans elever beslut anpassad studiegång. Skolinspektionens utredning har fokuserats på beslut om anpassad studiegång för eleverna i skolans återskolningsgrupp för elever med omfattande frånvaro.

I vissa beslut om anpassad studiegång från september och oktober 2022 framgick inte i vilken omfattning olika ämnen hade reducerats för eleverna. I intervju i november 2022 uppgav dåvarande rektorn att hon skulle se till att det blir en likvärdig utformning av beslut om anpassad studiegång på skolan. Skolan inkom i december 2022 med reviderade beslut om anpassad studiegång för de aktuella eleverna, där omfattningen av reduktionen framgår.

I flera beslut om anpassad studiegång från november 2022 stod att elever ska läsa samhällsorienterande ämnen och/eller naturorienterande ämnen och teknik, utan att det har specificerats vilka ämnen inom dessa block som ska läsas. I betygskatalogen från december 2022 har det dock angetts i elevers betygskataloger att specifika ämnen av de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena inte har lästs på grund av anpassad studiegång.

Enligt beslut om anpassad studiegång från november 2022 för elev 31 skulle följande ämnen utgå helt: matematik, idrott och hälsa, språk, slöjd, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, teknik, hem- och konsumentkunskap samt engelska. Enligt beslutet skulle eleven läsa svenska. I betygskatalogen för höstterminen 2022 registrerades det dock att samtliga ämnen anpassats bort genom anpassad studiegång.

Som framgår ovan under "betygskatalog" stämmer inte heller vad som beslutats i beslut om anpassad studiegång överens med vad som sedan registrerats som bortreducerat genom anpassad studiegång i skolans betygskatalog hösten 2022 för elev 10 och 38.

Som har nämnts ovan under "garanterad undervisningstid", har flera elever inte fått undervisning i musik under höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Endast några av dessa elever har fått beslut om att ta bort musikämnet genom anpassad studiegång. I flera beslut om anpassad studiegång från hösten 2022 saknas uppgifter om eleven skulle eller inte skulle läsa ämnet musik.

Skolinspektionen har tagit del av beslut om anpassad studiegång från mars 2023 för sju elever. I flera av dessa beslut framgår det tydligt vilka ämnen som elever ska läsa respektive inte läsa. Det fanns dock alltså beslut där det inte framgår om eleven ska eller inte ska läsa ämnet musik. I ett beslut finns det även uppgifter både om att en elev ska läsa ämnet hem- och konsumentkunskap och att eleven inte ska göra det.

Av intervju med läraren i återskolningsgruppen i april 2023 framkommer att det är hen som ansvarar för att ta fram underlag för elevernas beslut om anpassad studiegång, som sen beslutas av rektorn. Angående varför besluten om anpassad studiegång inte stämmer med vad som registrerats i betygskatalogen hösten 2022 uppger läraren att hon kan ha skrivit fel eller använt oklara formuleringar.

I intervju i april 2023 med den nya rektorn som tillträtt under vårterminen 2023 uppger hon anser att skolan har gjort fel som har reducerat bort alla ämnen för elev 31 höstterminen 2022.

Huvudmannen inkommer i maj 2023 med en skriftlig rutinbeskrivning för skolans arbete med anpassad studiegång. I rutinbeskrivningen står bland annat att beslut om anpassad studiegång ska innehålla uppgifter om vilka ämnen som är anpas-

sade, samt omfattningen i vilken eleven läser dessa ämnen, angivet i undervisningstimmar per vecka, samt det ordinarie antalet undervisningstimmar per vecka enligt timplan. Vidare ska besluten innehålla vilka ämnen som är helt reducerade, och antalet undervisningstimmar som reduceringen omfattar, angivet i undervisningstimmar per vecka. Beslut ska enligt de nya rutinerna även innehålla vilken tidsperiod beslutet gäller och när den anpassade studiegången ska utvärderas.

Huvudmannen har vidare redogjort för att en fortbildningsinsats om anpassad studiegång kommer att genomföras av rektorn med samtliga lärare den 14 juni 2023.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i form av anpassad studiegång (3 kap. 9 § skollagen). Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 3 kap. 9 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. (3 kap. 12 § skollagen.)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 27 § om dokumentation av uppgifter, 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen.)

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (31 § förvaltningslagen.)

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § förvaltningslagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att vissa av skolans beslut om anpassad studiegång från höstterminen 2022 och vårterminen 2023 inte har uppfyllt författningarnas krav eftersom besluten innehållit ottydliga uppgifter om vilka ämnen som eleven ska respektive inte ska läsa. Vidare stämmer inte alltid uppgifterna om vilka ämnen som reducerats bort i skolans beslut om anpassad studiegång överens med skolans registreringar om anpassad studiegång i betygskatalogerna.

Skolinspektionen ser även allvarligt på att en elev först fått beslut om att reducera bort ett flertal ämnen och att skolan därefter registrerat att alla ämnen har anpassats bort i betygskatalogen. Att reducera bort all undervisning i samtliga ämnen för en elev är att beröva denna sin rättighet och skyldighet att gå i skolan. Skolans ny-tillträdde rektor har uppgett att hon anser att det är fel att reducera bort alla ämnen för en elev.

Skolan har dock arbetat med att utveckla sitt arbete med beslut om anpassad studiegång under Skolinspektionens tillsyn. Under höstterminen 2022 inkom den dåvarande rektorn med reviderade beslut om anpassad studiegång där omfattningen av besluten om att reducera elevernas undervisningstid framgick tydligare. De beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av från vårterminen 2023 har med enstaka undantag innehållit uppgifter om vilka ämnen som eleverna ska respektive inte ska läsa. Huvudmannen har även inkommit med förtydligande rutiner avseende att besluten bland annat ska innehålla uppgifter om vilka ämnen som är anpassade och i vilken omfattning de anpassats, samt elevens ordinarie antal undervisningstimmar enligt timplanen.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att det har funnits brister i skolans arbete med anpassad studiegång, men att huvudmannen har påbörjat ett utvecklingsarbete för att vidta rättelse som Skolinspektionen bedömer kan avhjälpa bristerna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse. Vintertullsskolan i Stockholm ABs verksamhet vid Vintertullsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anpassad studiegång.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att ändra skolans rutiner för arbetet med anpassad studiegång och genom de planerade åtgärderna att informera personalen om regelverket. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Distansundervisning som särskilt stöd på entreprenad

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Uppgifter om fjärr- eller distansundervisning höstterminen 2022

Skolan har en grupp för elever med omfattande frånvaro, kallad återskolningsgruppen, där 12 elever studerade i november 2022. En ansvarig legitimerad lärare och en socialpedagog arbetar med att undervisa gruppen.

I intervju i november 2022 uppgav lärare att fyra av återskolningsgruppens elever studerade hemifrån, varav tre elever gjorde det genom Learnox. Lärare uppgav

vidare att dessa elever fick "fjärrundervisning på distans" och att skolan arbetade med kontakt med eleverna via datorn som ett första steg samt att nästa steg var fysiska möten med eleverna.

Vintertullsskolans dåvarande rektor beskrev i intervju i november 2022 att Learnox är en skolsocial träningsplattform på nätet som drivs av ett bolag inom samma koncern som Vintertullsskolan. Rektorn uppgav vidare att det fanns elever som var schemalagda med Learnox pedagoger, för att eleverna skulle få social träning, träna på att följa ett schema och träffa andra människor. Rektorn uppgav att hon inte är rektor för Learnox pedagoger. Rektorn uppgav vidare att pedagogerna på Learnox går igenom hur eleverna ska räkna och svara och att eleven ska uppleva det som undervisning, men att det är Vintertullsskolans lärare som sätter betyg efter att skolan har tagit del av Learnox underlag.

Elever med åtgärder i form av distansundervisning som särskilt stöd

Skolinspektionen tog vid skolbesök den 9-10 november 2022 del av åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång från september och oktober 2022 som var formulerade som att elever erbjudits eller erhållit fjärr- eller distansundervisning. All hänvisning till elever på Vintertullsskolan följer den lista som den dåvarande rektorn inkommit med (Elevnyckel 2023-02-09). I ett åtgärdsprogram för elev 22 angavs att eleven, utöver begränsningar i studietid, ska "ges möjlighet att delta i skolans arbete via fjärr de dagar hen inte kan komma till skolan enligt överenskommelse". I beslut om anpassad studiegång angavs åtgärden "fjärrundervisning via meets".

I ett åtgärdsprogram för elev 31 angavs utöver några sociala åtgärder att eleven ska få "fortsatt undervisning i Learnox på samma tider som förra terminen" samt att "målet är att eleven ska delta i undervisning regelbundet genom att koppla upp sig mot Learnoxläraren". I beslut om anpassad studiegång angavs även åtgärden "lektioner på Learnox 4 x 40-60 minuter".

I ett åtgärdsprogram för elev 38 angavs att eleven utöver två lektioner i återskolningsklassen ska få "anpassad skoldag med korta lektioner på Learnox enligt studieplan". I beslut om anpassad studiegång angavs åtgärderna "fjärrundervisning 5 dagar i veckan via Learnia under period 1" samt "fjärrundervisning via Learnox lärare".

I ett åtgärdsprogram för elev 23 angavs, utöver sociala åtgärder, åtgärden "fjärrundervisning med syfte att inom period 3 vara uppe i 5 dagar i veckan utifrån ämnen som intresserar eleven". I beslut om anpassad studiegång angavs att eleven skulle ges "fjärrundervisning, upptrappning med sikte på att få till 5 dagar i veckan efter höstlovet."

Huvudmannen uppgav i december 2022 i skriftliga synpunkter till Skolinspektionens protokoll bland annat att Vintertullsskolan inte hade elever som studerar hemifrån, men att det fanns elever som får formativ skolträning genom Learnox. Huvudmannen uppgav vidare att Learnox verksamhet inte är undervisning, fjärrundervisning eller distansundervisning utan en skolsocial insats

med skolträning för att elever med långvarig problematisk skolfrånvaro ska återgå till skolan. Huvudmannen inkom även med reviderade åtgärdsprogram där de angivna åtgärderna i förekommande fall har ändrats från "fjärrundervisning" till "formativ skolträning" online.

Rapporter från Learnox digitala sessioner med tre av Vintertullsskolans elever

Skolinspektionen har tagit del av sessionsrapporter angående tre elever som upprättats av Learnox för Vintertullsskolan.

Enligt rapporter från Learnox från den 1 augusti 2022 till den 4 april 2023 har elev 19 och en pedagog på Learnox arbetat med huvudsakligen svenska och engelska cirka en timme om dagen. De har enligt rapporten haft 134 sessioner, varav eleven har varit närvarande på 104 stycken. Några sessioner har enligt rapporten bland annat innefattat litterära genrer, de fem minoritetsspråken, retorik, att skriva novell, att läsa bok, diskutera boken och göra arbetsuppgifter om den, att läsa högt, att söka information för en muntlig presentation samt att tala och presentera. Vid åtminstone tre tillfällen står att sessioner inom engelska har utgått från avsnitt i det digitala läromedlet Digilär, för att lyssna, tala eller läsa. Vid ett av tillfälle har ovanliga engelska ord, idiom, ordspråk och humor på engelska tagits upp. Eleven har vid åtminstone sex tillfällen arbetat med uppgifter ur tidigare års nationella prov i engelska. Vid ett av dessa tillfällen skriver Learnox pedagog om hur eleven lyckats i det nationella provets muntliga delar avseende bland annat ordförråd, variation, och förmågan att ställa frågor, föra samtalet framåt, förklara och att tala om detaljer och övergripande om ämnet. Pedagogen tar upp Skolverkets betygskriterier för betyget A och skriver att "jag bedömer att eleven visar alla kriterier på A på denna uppgift". Vid enstaka sessioner har eleven arbetat med multiplikation med högre tal från Digilär, matspjälkningsorganen och hinduismen. Flera sessioner har även använts till enbart social träning.

Enligt rapporter från Learnox från den 8 augusti 2022 till den 9 januari 2023 har elev 38 deltagit i 50 sessioner där eleven och pedagogen har arbetat med ett flertal sessioner om matematik, några sessioner om hem- och konsumentkunskap (bland annat hållbar konsumtion, uppgift om att ge kost och motionsråd samt att eleven gjort ett gammalt prov inom konsumentkunskap), en session om religion och två delprov från nationellt prov i engelska. Enligt rapporten har eleven vid det nationella provet visat mycket goda kunskaper både vad det gäller ordval och variation samt en mycket god diskussionsförmåga. Sessionerna i matematik med Learnox pedagog har varit fokuserade på specifikt innehåll i matematikämnet, såsom "räta linjens ekvation, innebörden av variabelbegreppet och dess användning i algebraiska uttryck, formler och ekvationer, algebraiska uttryck, formler och ekvationer i situationer som är relevanta för eleven, metoder för ekvationslösning, andragradsekvationer, exponentialfunktioner och förändringsfaktorer, potensfunktioner" med mera.

Enligt rapporter från Learnox från den 1 augusti 2022 till den 4 april 2023 har elev 31 vid flera sessioner sett på film med pedagogen på olika teman såsom "facts about space", "the deep sea", "why polar bears are sometimes invisible", med

mera. Det framgår att pedagogen försöker få eleven att sammanfatta vad hen har sett och lyfta fram intressanta fakta samt att anteckna för att minnas. Sessioner har även använts till att beskriva vad kunskapskrav är samt att arbeta med elevens studieteknik.

Intervju med en pedagog från Learnox

En av Learnox pedagoger uppgav i intervju i april 2023 att hon har träffat elev 19 digitalt dagligen cirka en timme per dag dittills under hela läsåret 2022-2023. Pedagogogen saknar lärarutbildning, men har jobbat som språklärare sedan 1997. Pedagogogen uppgav att Learnox sessioner med eleverna alltid sker digitalt. Hon uppgav vidare att uppdraget från Vintertullsskolan var att få eleven att hitta sina förmågor. På frågan om vilket material som används och vem som väljer material vid Learnox sessionen, svarar läraren att hon själv väljer det och att Learnox har valt att arbeta med Digilär (ett digitalt läromedel för alla ämnen). På frågan om hur stor frihet pedagogen har att anpassa innehållet i sessionen och hur mycket som bestäms av Vintertullsskolan svarar pedagogen att hon arbetar med lyhördhet mot eleven med fokus på att skapa kommunikation och förtroende. Pedagogogen beskriver att om eleven exempelvis är intresserad av bilar så kan läraren ta det ämnet och bygga upp en kommunikation den vägen. Pedagogogen uppger att det ibland blir som en skoluppgift och att hon då kan skriva om det i sessionsrapporten, så att eleven kan ta del av det och känna att hen klarar av något. På frågan om skoluppgifter i förekommande fall är kopplade till centrala innehåll svarar pedagogen nej och tillägger att det de arbetar med är helt intressebaserat. Pedagogogen uppger vidare att Learnox sessioner inte är undervisning och att hon inte har fått i uppdrag av Vintertullsskolan att jobba med något centralt innehåll i något ämne eller att sätta betyg. Angående omdömena om elev 19:s resultat på ett tidigare års nationellt prov i engelska, uppger pedagogen att det inte är betygsgrundande information till skolan, utan att hon skrivit så för att eleven ska ha nytta av det och se att hen kan något.

Kompletterande intervjuer med lärare och rektorn

I intervju i april 2023 med den ansvariga läraren i återskolningsgruppen uppger hon att endast elev 19 fortfarande hade kontakt med Learnox och att de övriga eleverna avslutat sina kontakter med Learnox. Läraren uppger vidare bland annat att Learnox pedagoger inte ska undervisa elever samt att skolan inte har berättat för Learnox vad de ska arbeta med tillsammans med eleverna hösten 2022.

Tidigare entreprenadavtal mellan Vintertullsskolan och Learnox

Efter Skolinspektionens intervju med en lärare och rektor i april 2023 inkommer huvudmannen med ett entreprenadavtal från september 2021 mellan Vintertullsskolan i Stockholm AB och Learnox Särskilt stöd AB. Huvudmannen inkommer samtidigt men en skriftlig uppsägning av Vintertullsskolans samtliga avtal med Learnox med omedelbar verkan. I entreprenadavtalet som undertecknats 2021 angavs att "som en del av den skolsociala träningen kan Learnox hjälpa eleven att stärka ämneskunskaper för att sänka tröskeln för återgång till skolan" samt att Learnox inte sätter betyg.

Rättslig reglering

Fjärrundervisning

I skollagen avses med fjärrundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid. (1 kap. 3 § skollagen.)

Fjärrundervisning får bara användas om

1. det för viss undervisning inte finns någon lärare inom huvudmannens skolenhet som uppfyller kraven på legitimation och behörighet enligt 2 kap. 13 § och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan,
2. det, när det gäller integrerad samisk undervisning i grundskolan, inte finns någon lämplig lärare inom huvudmannens skolenhet som kan bedriva den integrerade samiska undervisningen och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan, eller
3. elevunderlaget för en viss skolenhet är så begränsat att ordinarie undervisning inom skolenheten leder till betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för huvudmannen. (21 kap. 3 § skollagen)

En huvudman som avser att använda fjärrundervisning i ett visst ämne eller i en viss kurs i grundskolan ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen).

Elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar. (21 kap. 12 § skollagen.)

Vid fjärrundervisning ska det finnas en handledare. I grundskolan ska handledaren finnas närvarande där eleverna befinner sig. Handledaren ska vara en för detta ändamål lämplig person. (21 kap. 13 § skollagen.)

Huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning (5 a kap. 5 § skolförordningen).

Huvudmannen ska till Skolinspektionen anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning. Om huvudmannen utför fjärrundervisning åt någon annan huvudman ska det också anmälas (5 a kap. 6 § skolförordningen). I Skolinspektionens föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227) finns närmare bestämmelser om hur anmälan går till.

Distansundervisning som särskilt stöd

I skollagen avses med distansundervisning: interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid. (1 kap. 3 § skollagen.)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av stöd och hur det ska tillgodoses framgå. (3 kap. 9 § skollagen.)

Ett beslut enligt 3 kap. 9 § får innebära att särskilt stöd ska ges i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 22 kap. skollagen, om kraven i 22 kap. 5 § är uppfyllda. (3 kap. 11 a § skollagen.)

Distansundervisning får användas i grundskolan endast under de förutsättningar och med de begränsningar som följer av 22 kapitlet skollagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet. I utbildning där distansundervisning används får även andra former av undervisning användas. (22 kap. 2 § skollagen.)

Distansundervisning får användas som särskilt stöd enligt 3 kap. 11 a § i grundskolan för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik, om alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda eller bedöms olämpliga och om elevens vårdnadshavare medger att sådan undervisning används. (22 kap. 5 § skollagen)

Distansundervisning får endast utföras av en huvudman inom skolväsendet som efter ansökan har godkänts som utförare av utbildning där distansundervisning används. Godkännandet ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet. Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande. (22 kap. 9 § skollagen.)

Med distansundervisning avses sådan undervisning som är interaktiv och som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid. Med informations- och kommunikationsteknik avses t.ex. kommunikation via dator med e-post. (Prop. 2019/20:127 s 218.)

Enligt 22 kap. 2 § andra stycket skollagen får även andra former av undervisning användas i utbildning där distansundervisning används. Det kan vara fråga om ordinarie undervisning, dvs. närundervisning, eller fjärrundervisning enligt 21 kap. Det kan alltså i en och samma utbildning förekomma flera olika undervisningsformer. (Prop. 2019/20 s 231.)

Entreprenad

Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag. Huvudmannen behåller huvudmannaskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i skollagens 23 kapitel.

De bestämmelser som finns för en utbildning eller en annan verksamhet enligt denna lag gäller även för uppgifter som utförs på entreprenad, om inte något annat anges i detta kapitel eller i föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet. (23 kap. 2 § skollagen.)

Uppgifter som avser bedömning av en elevs kunskaper enligt 3 kap. 12 c § skollagen får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan. (23 kap. 9 § skollagen.) Uppgifter som avser modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet får överlämnas till en annan hu-

vudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan. (23 kap. 14 § skollagen.) Andra uppgifter än som anges i 23 kap. 9 och 14 §§ och som inte är hänförliga till undervisning får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom grundskolan (23 kap. 10 § skollagen.)

Av prop. 2019/20:127 s. 253 framgår att 23 kap. 10 § skollagen möjliggör att uppgifter som avser t.ex. skolskjuts, skolmåltider eller elevhälsan överlämnas på entreprenad.

Utdrag ur kursplaner

Av kursplanens betygskriterier för betyget A årskurs 7-9 i ämnet engelska framgår bland annat att eleven i interaktion i olika sammanhang ska uttrycka sig eleven tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom ska eleven använda strategier som underlättar och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt. Eleven ska diskutera välutvecklat, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper. Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet SKOLFS 2010:37 (Lgr 11), 5 Kursplaner).

I kursplanens centrala innehåll för årskurs 9 ingår bland annat i området "texter" några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig från varandra. I området "språkbruk" ingår bland annat de nationella minoritetsspråken i Sverige och deras ställning i samhället, språkbruk och språkförändring genom tiderna, till exempel vilka språk som påverkat svenskan historiskt och i nutid samt informationssökning och källkritik. I området läsa och skriva ingår bland annat gemensam och enskild läsning samt gemensamt och enskilt skrivande. (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet SKOLFS 2010:37 (Lgr 11), 5 Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att skolan under höstterminen 2022 beslutat om fjärrundervisning eller annan digital undervisning genom Learnox som åtgärd i åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång för tre elever. Vidare har lärare vid Skolinspektionens skolbesök i november 2022 uppgett att elever studerat hemifrån och att tre av dessa elever har studerat hemifrån genom Learnox. Vintertullsskolan i Stockholm AB har vid tiden för tillsynen inte något godkännande från Skolinspektionen för att utföra utbildning där distansundervisning används som särskilt stöd. Vintertullsskolan i Stockholm AB har dock ansökt om ett sådant godkännande i Skolinspektionens ärende 2023:1183.

Mot bakgrund av att distansundervisning i grundskolan är en verksamhet som kräver tillstånd så behöver Skolinspektionen ta ställning till om den verksamhet som Learnox har genomfört med Vintertullsskolans elever är att betrakta som distansundervisning. Att Learnox verksamhet för Vintertullsskolan skulle utgöra undervisning, fjärrundervisning eller distansundervisning förnekas visserligen av skolans huvudman, skolans rektor under höstterminen 2022 samt en av Learnox pedagoger.

Huvudmannen har istället betonat att Learnox verksamhet har varit en skolsocial insats med skolträning inför elevers återgång till skolan.

Skolans dåvarande rektor under höstterminen 2022 har dock uppgett att Learnox pedagoger gått igenom med elever hur eleverna skulle räkna och svara och att eleverna skulle uppfatta det som undervisning. Vidare har elever enligt Learnox sessionsrapporter arbetat med moment som sammanfaller med centrala innehåll i skolämnen. Exempelvis har en elev utöver att få läsa och skriva fått arbeta med etymologi, genrer och minoritetsspråk vilket ingår i det centrala innehållet för svenska. En annan elev har enligt sessionsrapporterna arbetat med mycket specifika moment inom matematik. En elev har även vid ett flertal tillfällen fått arbeta med tidigare års nationella prov i engelska. En av Learnox pedagoger har vid intervju uppgett att pedagogen själv väljer läromedel som används vid Learnox sessioner. I vissa fall har pedagogen även utvärderat elevens prestationer mot betygskriterier. Enligt det uppsagda entreprenadavtalet mellan Vintertullsskolan och Learnox skulle Learnox som en del av den skolsociala träningen kunna "hjälpa eleven att stärka ämneskunskaper".

Såvitt har framgått av utredningen har Learnox sessioner skett genom att elev och pedagog interagerar digitalt via dator och att de inte har vistats på samma plats. Av Learnox rapporter och intervjun med Learnox pedagog framgår visserligen att Learnox digitala sessioner delvis har innehållit sociala aktiviteter som syftar till att skapa kontakt med elever med hög frånvaro och att förbereda eleven för en återgång till skolan. Utöver detta bedömer dock Skolinspektionen att det har ingått moment vid de digitala sessionerna som syftar till att elever ska inhämta kunskaper i skolämnen. Skolinspektionen bedömer vidare att de ämnesområden eller moment som tagits upp på Learnox sessioner inte kan antas vara slumpmässigt valda eller helt styrda av elevens intressen. Det framstår snarare som en process där en pedagog tidvis arbetar för att ge eleverna kunskaper i vissa ämnen, men där större utrymme ges till elevens intressen än vad som är vanligt vid undervisning av elever.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att åtminstone delar av det som genomförts vid Learnox sessioner för Vintertullsskolans elever ska betraktas som distansundervisning för vilken såväl Vintertullsskolan i Stockholm AB som Learnox Särskilt stöd AB saknar tillstånd. Skolinspektionen bedömer därför att Vintertullsskolan i Stockholm AB har brutit mot skollagens regler om distansundervisning.

Skolinspektionen bedömer att Vintertullsskolan i Stockholm AB har anlitat Learnox Särskilt Stöd AB genom entreprenad för att utföra distansundervisning. Inte heller Learnox Särskilt Stöd AB har något godkännande från Skolinspektionen för att utföra utbildning där distansundervisning används som särskilt stöd.

Med anledning av att Vintertullsskolan i Stockholm AB har sagt upp avtalet med Learnox Särskilt Stöd AB bedömer Skolinspektionen att bristen får anses vara av-

hjälp. Skolinspektionen förutsätter att Vintertullsskolan i Stockholm AB i fortsättningen endast använder distansundervisning som särskilt stöd om huvudmannen får ett godkännande om detta efter ansökan till Skolinspektionen.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolans plan mot kränkande behandling 2022/23 saknade information om föregående års insatser för att förebygga kränkande behandling samt utvärdering av dessa. En representant för elevhälsan uppger i intervju i november 2022 att skolan har många insatser för att förebygga kränkande behandling, men att de måste skrivas in i dokumentet. Rektorn uppger i intervju i november 2022 att det stämmer att planen är bristfällig och att hen ska se till att skolan beskriver förra årets insatser i årets plan mot kränkande behandling.

I december 2022 inkommer rektorn med en reviderad plan mot kränkande behandling där förra årets insatser för att förebygga kränkande behandling samt utvärdering av dessa insatser framgår.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att Vintertullsskolan i Stockholm AB inte bryter mot bestämmelserna när det skolans plan mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid Skolinspektionens besök i november 2022 uppgav lärarna och rektorn att skolan inte erbjöd extra studietid på schemat. Efter Skolinspektionens tillsynsbesök har rektorn informerat om att skolan sedan december 2022 har infört extra studietid två timmar i veckan.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. (10 kap. 5 a§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att Vintertullsskolan i Stockholm AB inte längre bryter mot bestämmelserna när det gäller att erbjuda elever extra studietid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elevhälsans representanter och lärarna uppger i intervjuerna i november 2022 att det inte finns något formaliserat samarbete kring utredning av särskilda behov vid den särskilda undervisningsgruppen återskolningsgruppen ännu. Rektorn och läraren i denna grupp sköter det arbetet själva. Rektorn inkommer i december 2022 med en beskrivning av skolans nya organisation där läraren i återskolningsgruppen numera ingår i de reguljära mötena med elevhälsan.

Rättslig reglering

Om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att Vintertullsskolan i Stockholm AB inte längre bryter mot bestämmelserna när det gäller samråd med elevhälsan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår inte annat än att den undervisning som genomförs på Vintertullsskolan i skolans lokaler bedrivs under ledning av lärare.

Rättslig reglering

Eleverna ska, genom strukturerad undervisning, ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningens mål. (5 kap 2 § skolförordningen) En legitimerad lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framkommer att skolan inte har någon undervisning i moderna språk. Eleverna läser svenska och engelska i stället på språkvalslektionerna. Eleven får skriva vilket språk hen vill läsa vid inskrivningssamtalet med vårdnadshavare och elev, men det blir aldrig tillräckligt stora grupper, berättar lärarna. Rektorn förklarar att skolan erbjuder tre språk och eleverna ges möjlighet att välja, men skolan får inte ihop tillräckligt stora grupper. Varje termin får eleverna möjlighet att välja igen.

Rättslig reglering

Undervisningen ska omfatta moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval. (10 kap. 4 § skollagen.) Huvudmannen ska som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska sträva efter att därutöver erbjuda andra språk som språkval. (9 kap. 5 § skolförordningen.) En elev får istället för ett språk som erbjudits enligt 9 kap. 5 § välja bland annat engelska svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrig undervisning för undervisning i svenska eller svenska som andraspråk. (9 kap. 6 § skolförordningen.) Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval enligt 9 kap. 5 eller 6 §§ om färre än fem elever väljer språket. (9 kap. 7 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogrammets utformning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

De åtgärdsprogram som Vintertullsskolan lämnade in till Skolinspektionen i oktober 2022, uppfyllde inte författningarnas krav på hur ett åtgärdsprogram ska utformas. Det fanns brister i åtgärdsprogram avseende dokumentation elevens behov av stöd, vilka åtgärder som ska vidtas samt när och vem som ska följa upp och utvärdera insatserna. I december 2022 inkom Vintertullsskolan med reviderade åtgärdsprogram, som uppfyllde författningarnas krav i dessa avseenden.

Rättslig reglering

Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut, 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framgår inte annat än att skolan har fungerande rutiner för att rapportera frånvaro samt att frånvaroutredningar startas vid behov.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Erik Almqvist

Utredare Anna Högfors Lindståhl har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren och Terese Westin medverkat.